

STRATEGIA
națională de prevenire și combatere a spălării banilor
și finanțării terorismului pentru anii 2020–2025

Capitolul I
DESCRIEREA SITUAȚIEI

Prin Legea nr. 130/2013 Parlamentul a aprobat Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013–2017 și Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013–2017 care includea măsuri de realizare a acesteia pentru 13 autorități și instituții publice din întreaga țară. De asemenea, cu același scop, anterior, au fost aprobate de către Guvern, pe termen scurt, două documente de politici în domeniu pentru anii 2007–2009 și 2010–2012.

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013–2017 (în continuare – *Strategia pentru anii 2013–2017*) a stabilit următoarele patru obiective strategice care au fost elaborate în urma evaluării efectuate de către Comitetul MONEYVAL, realizată în perioada anilor 2011–2012:

- 1) consolidarea sistemului de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului;
- 2) optimizarea sistemului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;
- 3) asigurarea cooperării naționale și internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- 4) asigurarea transparenței și a acțiunii de răspuns privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru anii 2013–2017 a cuprins măsuri de ordin legislativ, instituțional și de implementare.

Una dintre realizările majore ale Strategiei pentru anii 2013–2017 reprezintă adoptarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, prin care s-a asigurat conformarea legislației naționale la prevederile Directivei UE 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei și la Recomandările Grupului de Acțiune Financiară Internațională (în continuare – *FATF/GAFI*).

Prin noua lege adoptată a fost consolidat statutul și rolul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Astfel, acestuia i s-a acordat un nou statut de autoritate publică independentă, anterior fiind o unitate autonomă în cadrul Centrului Național Anticorupție. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor are un rol strategic în acest domeniu, atribuindu-i-se sarcina de a realiza două obiective majore, precum prevenirea (inclusiv conformitatea cu prevederile cadrului normativ național și cooperarea internațională) și investigația financiară (inclusiv analiza operațională și strategică). De asemenea, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este responsabil pentru supravegherea unor entități raportoare în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, domeniu reglementat anterior deficitar, cum ar fi: agenți imobiliari și comercianți de bunuri de mare valoare.

Ca urmare a adoptării Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului au fost modificate instrucțiunile și ghidurile pe care entitățile raportoare și organele cu funcții de supraveghere în domeniul prevenirii și combaterii a spălării banilor și finanțării terorismului le utilizează în procesul de lucru. În același timp, prin noua lege au fost fortificate mecanismele de prevenire și de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru asigurarea securității statului, protejarea sistemului național financiar-bancar, financiar-nebancar și a liber-profesioniștilor, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, iar neacordarea unei perioade de grație de punere în aplicare a acestei legi a făcut instituțiile responsabile să devină vulnerabile în fața acțiunii de executare.

Adițional, în vederea executării obiectivelor Strategiei pentru anii 2013–2017 au fost adoptate următoarele legi:

- Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016;
- Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor;
- Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară.

Pe parcursul implementării Strategiei pentru anii 2013–2017, organele cu funcții de supraveghere și cele de drept au elaborat și au aprobat cadrul legal normativ secundar în vederea punerii în aplicare a prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Organizarea instruirilor și a seminarelor pentru entitățile raportoare a constituit un aspect important în consolidarea capacităților în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Totodată, este de menționat faptul că a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 697/2015 privind efectuarea evaluării naționale a riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului. Procesul de evaluare a fost finalizat la 14 martie 2017 prin aprobarea ordinului directorului Centrului Național Anticorupție nr. 40-R privind rezultatele evaluării naționale a riscurilor.

Astfel, în baza rezultatelor evaluării, prin Hotărârea nr. 791/2017, Guvernul a aprobat Planul de acțiuni privind reducerea riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2017–2019, în care au fost stabilite următoarele obiective:

- 1) îmbunătățirea actelor normative în vigoare;
- 2) identificarea și reducerea riscurilor sectoriale din domeniu;
- 3) întreprinderea măsurilor de identificare a beneficiarului efectiv;
- 4) îmbunătățirea supravegherii;
- 5) reducerea tranzacțiilor cu numerar;
- 6) consolidarea cooperării interinstituționale;
- 7) consolidarea cooperării internaționale;
- 8) asigurarea tehnică a organelor de drept, procurorilor și judecătorilor în domeniul investigațiilor financiare paralele și al recuperării veniturilor provenite ilicit.

Scopul și finalitatea acestor obiective, în ansamblu, au constat în consolidarea sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Deși până în prezent au fost întreprinse o serie de progrese pozitive de ordin legislativ și instituțional în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în continuare este la fel de necesar de a consolida eforturile pentru a asigura o bună implementare a acțiunilor în domeniu și cooperare între toate instituțiile responsabile.

În perioada 1–12 octombrie 2018, Republica Moldova, în calitate de stat membru al Comitetului MONEYVAL, a fost supusă celei de-a V-a runde de evaluare privind gradul de implementare a celor 40 Recomandări FATF/GAFI. Raportul de evaluare și recomandările evaluatorilor au fost aprobate în Sesiunea Plenară MONEYVAL, care s-a desfășurat în luna iulie a anului 2019.

În scopul implementării recomandărilor formulate ca urmare a celei de-a V-a runde de evaluare efectuate de Comitetul MONEYVAL, precum și al remedierii deficiențelor atestate în domeniu, în special în partea care vizează implementarea adecvată a cadrului normativ, s-a impus elaborarea prezentului document de politici.

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020–2025 (în continuare – *Strategie*) reprezintă un document de politici publice pe termen mediu, și anume pentru o perioadă de 6 ani. Aceasta constă dintr-o serie de obiective generale și specifice, care proiectează situația sistemului autohton de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, ca urmare a implementării eficiente și integrale a măsurilor stabilite.

Capitolul II

DEFINIREA PROBLEMEI

Fluxurile de bani iliciți pot amenința integritatea, stabilitatea, reputația sectorului financiar, precum și dezvoltarea economiei naționale, iar finanțarea terorismului poate submina temeliile societății noastre.

Spălarea banilor și finanțarea terorismului sunt fenomene strâns legate de economia tenebră și sunt percepute ca activități desfășurate cu încălcarea normelor juridice și economice. Crima de spălare a banilor necesită o infracțiune predicat, generatoare de venit, însoțită de intenția de a ascunde veniturile infracțiunii sau de a continua infracțiunea criminală.

Terorismul poate fi finanțat atât din veniturile provenite din activități ilicite, cât și din mijloacele obținute în urma desfășurării unor activități legale (de obicei, prin organizații de caritate), ceea ce face dificilă depistarea fondurilor destinate organizațiilor teroriste internaționale.

Lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului solicită conjugarea tuturor eforturilor la nivel național și internațional. Comunitatea internațională, alertată de amploarea și consecințele fenomenelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, se află permanent în proces de perfecționare a cadrului legal, menit să prevină și să combată aceste amenințări. Prin urmare, lupta împotriva acestui fenomen este o parte integrantă a eforturilor de reducere a riscurilor în sectorul financiar.

Integrarea rapidă a Republicii Moldova în sistemul financiar internațional determină întreprinderea unor acțiuni adecvate din partea autorităților competente în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Modificările efectuate până în prezent în legislația națională cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și schimbările sistemice operate au fost determinate de noul set de standarde internaționale în domeniul respectiv, aprobat de către FATF/GAFI, dar și de aprobarea Directivei 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

Luând în considerare faptul că Comitetul MONEYVAL este membru asociat al FATF/GAFI, țările membre urmează să implementeze prevederile recomandărilor grupului, acestea fiind periodic evaluate.

Implementarea eficientă a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului atenuază efectele negative ale activității economice criminale și promovează integritatea și stabilitatea pieței financiare.

Capitolul III PRINCIPIILE DE BAZĂ

1. Principiul respectării drepturilor omului

Acțiunile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului vor fi întreprinse cu respectarea deplină a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consacrate atât prin Constituția Republicii Moldova, cât și prin instrumentele juridice internaționale la care Republica Moldova este parte.

2. Principiul legalității

Prezenta Strategie urmărește implementarea corectă și eficientă a legilor, a actelor normative subordonate legii și a convențiilor internaționale care reglementează domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Fiind un instrument de implementare a cadrului normativ respectiv, prezenta Strategie nu poate să conțină măsuri sau acțiuni care să contravină acestuia.

3. Principiul eficienței

Fiecare instituție responsabilă de executarea prezentei Strategii are sarcina de a-și evalua continuu domeniul atât din punctul de vedere al rezultatelor concrete, cât și al managementului organizațional, precum și de a întreprinde măsuri de îmbunătățire a activității în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în limitele competențelor, prin distribuirea optimă a resurselor limitate către sectoarele cu risc sporit.

4. Principiul oportunității

Acest principiu trebuie să fie respectat întocmai, deoarece obiectivele Strategiei au conexiuni directe și indirecte între ele. Toate acțiunile din plan urmează a fi executate calitativ și în termenele stabilite, iar în cazul în care unele dintre acestea vor fi realizate necalitativ sau cu depășirea termenelor, va fi întrerupt lanțul logic de acțiuni, fapt care va afecta în final rezultatul scontat.

5. Principiul aplicării tehnologiilor performante

În condițiile modernizării metodelor și mijloacelor utilizate de către infractori, ale evoluției tehnologiilor avansate, inclusiv ale celor informaționale, și în vederea consolidării capacităților profesionale pentru contracararea infracțiunilor de spălare a banilor, ale celor asociate acestora și de finanțare a terorismului este necesară aplicarea de către instituțiile responsabile a unor sisteme IT performante.

6. Principiul interacțiunii și colaborării

Succesul activității de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului depinde direct de capacitatea de a face schimb de date atât la nivel național, cât și internațional. Totodată, nivelul de interacțiune, atât la etapa inițială, cât și la etapa urmării penale, este decisiv în procesul de combatere a acestor infracțiuni complexe. Astfel, prezenta Strategie își propune să devină un instrument de cooperare între toate instituțiile publice, entitățile raportoare, organizațiile nonguvernamentale și cele internaționale care au drept finalitate prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

7. Principiul transparenței

Prezenta Strategie are drept scop dezvoltarea unui sistem financiar transparent, bazat pe reguli, previzibil și nediscriminatoriu. Transparența prezentei Strategii va spori credibilitatea autorităților în fața societății și va fortifica colaborarea acestora cu autoritățile respective în implementarea unor programe noi de importanță națională.

Capitolul IV COMPONENTELE-CHEIE ALE STRATEGIEI

Componentele-cheie ale prezentei Strategii sunt scopul, obiectivele generale și specifice, precum și măsurile pentru implementarea acestora incluse în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei.

Scopul prezentei Strategii rezidă în dezvoltarea și consolidarea unui sistem național eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului conform standardelor internaționale în domeniu și, în consecință, diminuarea acestor vicii în economia Republicii Moldova.

Obiectivele generale:

1. Reducerea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului prin politicile și activitățile de coordonare și cooperare la nivel național și internațional

Indicatori de monitorizare:

1) Raportul de evaluare națională a riscurilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, elaborat și aprobat;

2) Planul de acțiuni pentru minimizarea riscurilor identificate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, elaborat și aprobat;

3) măsurile de informare a organelor cu funcții de supraveghere, a organelor de drept și a entităților raportoare privind vulnerabilitățile și riscurile identificate în cadrul evaluării naționale a riscurilor, desfășurate;

4) modul de prioritizare și actualizare a statutului de executare a cererilor de asistență juridică internațională, creat și implementat.

2. Împiedicarea veniturilor infracționale și a fondurilor destinate spălării banilor și finanțării terorismului de a intra în sectorul financiar și în alte sectoare, precum și identificarea și raportarea acestora

Indicatori de monitorizare:

1) manualele cu privire la supravegherea entităților raportoare în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, elaborate și aprobate;

2) riscurile și vulnerabilitățile identificate pentru fiecare sector supravegheat/fiecare categorie de entitate raportoare de către organele cu funcții de supraveghere;

3) mecanismul privind abordarea bazată complet pe riscuri în supravegherea entităților raportoare implementat prin aplicarea modelelor de evaluare a riscurilor în acest domeniu;

4) numărul de inspecții efectuate și numărul de entități raportoare inspectate;

5) ponderea entităților raportoare care respectă prevederile în domeniu, numărul de entități raportoare sancționate și tipul sancțiunilor aplicate pentru încălcările depistate;

6) prevederile normative adoptate cu privire la prezentarea informației privind beneficiarul efectiv.

3. Identificarea și înlăturarea amenințărilor naționale și internaționale privind spălarea banilor, pedepsirea făptuitorilor și deposedarea de veniturile și bunurile infracționale

Indicatori de monitorizare:

1) numărul de tranzacții și activități suspecte raportate;

2) sistemele și procedurile interne actualizate și eficientizate ale entităților raportoare pentru identificarea și argumentarea suspiciunilor de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului;

3) cadrul normativ revizuit privind activitatea de urmărire penală și de judecare a cauzelor penale privind infracțiunile de spălare a banilor, precum și a cauzelor asociate acestora;

4) numărul de sechestrare și confiscări aplicate, valoarea monetară a bunurilor sechestrare/confiscate;

5) Strategia națională de recuperare a bunurilor infracționale elaborată și aprobată.

4. Identificarea și înlăturarea amenințărilor privind finanțarea terorismului, privarea teroriștilor de resurse și sancționarea persoanelor care finanțează terorismul

Indicatori de monitorizare:

1) cadrul normativ aprobat/adoptat privind asigurarea desfășurării investigațiilor financiare paralele în cazurile de terorism și finanțare a terorismului, care va permite identificarea activelor și surselor de bani și a altor aspecte nefinanciare ale finanțării terorismului;

2) cadrul normativ aprobat/adoptat privind termenul, condițiile și procedura de implementare a sancțiunilor financiare aferente activităților teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă;

3) mecanismul de cooperare între autoritățile competente în vederea implementării prevederilor Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale creat și implementat;

4) Raportul de evaluare a riscurilor de utilizare a organizațiilor nonguvernamentale în scop de finanțare a terorismului, realizat și aprobat;

5) Planul de acțiuni pentru minimizarea riscurilor identificate în cadrul evaluării sectorului organizațiilor neguvernamentale, elaborat și aprobat.

Obiectivele generale stabilite sunt armonizate cu rezultatele imediate definite în Metodologia FATF/GAFI, ultimele fiind considerate scopurile-cheie ale unui sistem eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Sinergia obiectivelor prezentei Strategii și a cerințelor standardelor grupului respectiv, în special congruența obiectivelor specifice stabilite pentru atingerea obiectivelor generale, este reflectată în tabelul de mai jos.

Obiectivele generale	Obiectivele specifice
Obiectivul general 1 Reducerea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului prin politicile și activitățile de coordonare și cooperare la nivel național și internațional	Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea mecanismului legal și instituțional de identificare și evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în vederea coordonării eficiente a acțiunilor autorităților, orientate spre prevenirea și combaterea amenințărilor și vulnerabilităților
	Obiectivul specific 1.2. Consolidarea cooperării internaționale în domeniul

	schimbului de date/informații financiare și probe care facilitează acțiunile împotriva infractorilor și activelor acestora
Obiectivul general 2 Împiedicarea veniturilor infracționale și a fondurilor destinate finanțării terorismului de a intra în sectorul financiar și în alte sectoare, precum și identificarea și raportarea acestora	Obiectivul specific 2.1. Consolidarea capacităților organelor cu funcții de supraveghere în domeniul monitorizării și controlului modului de executare a obligațiilor de către instituțiile financiare și liberi profesioniști corespunzător riscurilor identificate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului
	Obiectivul specific 2.2. Aplicarea măsurilor adecvate de combatere a spălării banilor de către instituțiile financiare și liberi profesioniști corespunzător riscurilor identificate
	Obiectivul specific 2.3. Prevenirea utilizării persoanelor juridice în legalizări de fonduri/finanțare a terorismului și accesibilizarea informației cu privire la beneficiarii efectivi pentru autoritățile competente
Obiectivul general 3 Identificarea și înlăturarea amenințărilor naționale și internaționale privind spălarea banilor, pedepsirea făptuitorilor și deposedarea de veniturile și bunurile infracționale	Obiectivul specific 3.1. Dezvoltarea capacităților autorităților competente în domeniul colectării și utilizării informațiilor financiare pentru desfășurarea investigațiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului
	Obiectivul specific 3.2. Consolidarea capacităților organelor abilitate cu investigarea cauzelor de spălare a banilor
	Obiectivul specific 3.3. Eficientizarea mecanismelor de sechestrare, confiscare și recuperare a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau provenite din infracțiuni
Obiectivul general 4 Identificarea și înlăturarea amenințărilor privind finanțarea terorismului, privarea teroriștilor de resurse și sancționarea persoanelor care finanțează terorismul	Obiectivul specific 4.1. Consolidarea capacităților organelor abilitate cu investigarea cauzelor de finanțare a terorismului
	Obiectivul specific 4.2. Prevenirea primirii, transferului și a utilizării mijloacelor financiare de către organizațiile teroriste și membrii acestora, precum și reducerea riscurilor de utilizare a organizațiilor nonprofit
	Obiectivul specific 4.3.

	Prevenirea primirii, transferului și utilizării mijloacelor financiare de către persoanele și entitățile implicate în proliferarea armelor de distrugere în masă, în corespundere cu cerințele rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite
--	--

Obiectivele stabilite ale prezentei Strategii sunt reflectate în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei. Subsecvent fiecărui obiectiv general îi sunt stabilite obiectivele specifice și măsurile care trebuie întreprinse ținând cont de situația actuală a sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului din Republica Moldova. Măsurile stabilite sunt conforme cu cele 11 rezultate imediate din Metodologia FATF/GAFI, inclusiv cu recomandările experților Comitetului MONEYVAL, formulate ca urmare a desfășurării evaluării sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Pentru evaluarea eficacității acestor rezultate sunt utilizați indicatorii de monitorizare. Astfel, pentru fiecare măsură stabilită subsecvent obiectivelor generale, sunt utilizate elemente ale acestor indicatori de eficacitate în vederea evaluării succesului de implementare a prezentei Strategii.

Obiectivele specifice:

1.1. Dezvoltarea mecanismului legal și instituțional de identificare și evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în vederea coordonării eficiente a acțiunilor autorităților, orientate spre prevenirea și combaterea amenințărilor și vulnerabilităților

Abordarea bazată pe risc este fundamentală pentru un sistem modern și eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, iar înțelegerea riscurilor la nivel național și instituțional este vitală pentru punerea în aplicare a acestei abordări. Republica Moldova și-a încheiat prima evaluare națională a riscurilor și a inițiat o serie de acțiuni de abordare a riscurilor prin Planul de acțiune asociat. În conformitate cu prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și cu recomandările experților Comitetului MONEYVAL, este necesar de efectuat o nouă evaluare națională a riscurilor. De asemenea, este nevoie de efectuat evaluarea riscurilor la nivel sectorial, de către organele cu funcții de supraveghere, și la nivel instituțional, de către entitățile raportoare, conform cerințelor noului cadru normativ în domeniu.

1.2. Consolidarea cooperării internaționale în domeniul schimbului de date/informații financiare și probe care facilitează acțiunile împotriva infractorilor și activelor acestora

În contextul acestui obiectiv se va pune accent pe oferirea informațiilor sau a asistenței în timp util atunci când sunt transmise sau recepționate solicitări din alte țări. În acest sens, autoritățile competente vor oferi asistența necesară în vederea:

- a) localizării și extrădării infractorilor;
- b) identificării, blocării, indisponibilizării, confiscării bunurilor infracționale și furnizării de informații (inclusiv probe, informații financiare, informații privind beneficiarul efectiv și măsurile de supraveghere) privind spălarea banilor, finanțarea terorismului și a crimelor asociate.

Cooperarea internațională este de o importanță semnificativă pentru Republica Moldova, luându-se în considerare vulnerabilitatea sa de a fi utilizată ca țară de tranzit pentru crimele organizate transnaționale. Acest fapt expune Republica Moldova la un risc înalt de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

2.1. Consolidarea capacităților organelor cu funcții de supraveghere în domeniul monitorizării și controlului modului de executare a obligațiilor de către instituțiile financiare și liberei profesioniști corespunzător riscurilor identificate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

Acest obiectiv specific se referă la supravegherea, monitorizarea și atenuarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului în entitățile raportoare din toate sectoarele prin:

- prevenirea posibilității ca infractorii și asociații lor să dețină ori să fie beneficiarii efectiv ai unei cote semnificative sau de control ori să dețină funcții de conducere în cadrul entităților raportoare;
- identificarea, remedierea și sancționarea imediată, după caz, a încălcărilor cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului sau a situațiilor de gestionare defectuoasă a riscurilor interne identificate în domeniul menționat.

Organele cu funcții de supraveghere oferă entităților raportoare ghiduri, regulamente și instrucțiuni adecvate privind cerințele de conformitate cu prevederile legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Măsurile propuse în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei au drept scop îmbunătățirea procesului de supraveghere și monitorizare a gradului de conformitate la cerințele de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, precum și reprimarea oricăror încercări ale infractorilor de a utiliza entitățile raportoare în scop necorespunzător, în special în sectoarele cele mai expuse acțiunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

2.2. Aplicarea măsurilor adecvate de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului de către instituțiile financiare și liberii profesioniști corespunzător riscurilor identificate

În urma implementării acțiunilor aferente obiectivului respectiv, entitățile raportoare vor efectua evaluarea activităților proprii sub aspectul riscurilor potențiale, vor aplica măsurile corespunzătoare de diminuare a acestor riscuri, vor elabora, vor actualiza, vor aproba și vor aplica politici interne în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, vor efectua controale interne și vor aplica măsuri pentru identificarea și verificarea identității clienților, inclusiv a beneficiarilor efectivi, și vor efectua monitorizarea continuă a acestora, vor identifica și vor raporta, în mod adecvat, tranzacțiile suspecte și respectarea altor cerințe legale.

2.3. Prevenirea utilizării persoanelor juridice în legalizări de fonduri/finanțare a terorismului și accesibilizarea informației cu privire la beneficiarii efectivi pentru autoritățile competente

Acțiunile aferente acestui obiectiv au drept scop diminuarea posibilității de utilizare necorespunzătoare a oricărui tip de persoane juridice și asigurarea accesului public în timp util la informația de bază privind persoanele juridice înregistrate în Republica Moldova, inclusiv la datele privind beneficiarii efectivi. Totodată, autoritățile competente trebuie să aplice sancțiuni efective, proporționale și disuasive persoanelor care încalcă prevederile privind prezentarea informațiilor corecte și actualizate.

3.1. Dezvoltarea capacităților autorităților competente în domeniul colectării și utilizării informațiilor financiare pentru desfășurarea investigațiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului

Prin acest obiectiv se urmărește asigurarea colectării și utilizării eficiente a informațiilor financiare și a altor informații relevante de către autoritățile competente în investigarea cauzelor de spălare a banilor, finanțare a terorismului și altor infracțiuni asociate. Totodată, prin intermediul acestor măsuri se vor oferi informații fiabile, exacte și actuale, iar autoritățile competente vor avea resursele necesare pentru utilizarea efectivă a informațiilor în investigațiile desfășurate pentru identificarea și urmărirea activelor ilicite.

3.2. Consolidarea capacităților organelor abilitate cu investigarea cauzelor de spălare a banilor

Acțiunile care derivă din acest obiectiv sunt orientate spre: investigarea cauzelor de spălare a banilor și, în special, a infracțiunilor majore generatoare de venituri ilicite; efectuarea urmăririi penale a infractorilor și aplicarea de către instanțele de judecată a unor sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive.

Totodată, accentul este plasat pe efectuarea unor investigații financiare paralele și pe investigarea și urmărirea penală a cazurilor în care infracțiunile predicat au fost săvârșite în afara țării. Părțile componente ale sistemelor (investigație, urmărirea penală și condamnarea) vor funcționa în mod coerent pentru atenuarea riscurilor de spălare a banilor. În cele din urmă, perspectiva depistării și condamnării îi va descuraja pe potențialii infractori de la săvârșirea infracțiunilor de spălare de bani.

3.3. Eficientizarea mecanismelor de sechestrare, confiscare și recuperare a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau provenite din infracțiuni

Acțiunile aferente prezentului obiectiv presupun activități prin care infractorii vor fi privați (prin aplicarea în timp util a măsurilor asiguratorii și de confiscare) de bunurile ilicite obținute din infracțiunile săvârșite (atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în străinătate) sau de bunurile cu o valoare echivalentă. Totodată, acest obiectiv cuprinde acțiuni privind confiscarea bunurilor recuperate ca rezultat al proceselor penale, civile sau administrative și confiscarea cauzată de declarații transfrontaliere false. În cele din urmă, acțiunile respective vor avea impact asupra diminuării criminalității.

4.1. Consolidarea capacităților organelor abilitate cu investigarea cauzelor de finanțare a terorismului

Activitatea organelor abilitate trebuie să se concentreze asupra desfășurării eficiente a investigațiilor activităților de finanțare a terorismului, precum și asupra urmării penale a infractorilor și aplicării de către instanțele de judecată a unor sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive. De asemenea, un rol foarte important în atingerea acestui obiectiv este cooperarea eficientă între entitățile publice abilitate care rezidă într-o definire clară și cuprinzătoare a competențelor fiecărei entități și perfecționarea sistemului național de prevenire și combatere a finanțării terorismului. În cele din urmă, perspectiva de depistare și condamnare va suprima posibilitățile desfășurării activităților de finanțare a terorismului.

4.2. Prevenirea primirii, transferului și utilizării mijloacelor financiare de către organizațiile teroriste și membrii acestora, precum și reducerea riscurilor de utilizare a organizațiilor nonprofit

Acest obiectiv vizează identificarea și privarea teroriștilor, a organizațiilor teroriste și a rețelelor, care susțin teroriștii, de resursele și mijloacele pentru finanțarea sau sprijinirea activităților și organizațiilor teroriste. Obiectivul include implementarea corespunzătoare a unor regimuri de sancțiuni financiare internaționale pentru nerespectarea rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea și combaterea terorismului și a

actelor de terorism. Astfel, rezoluțiile menționate impun statelor să blocheze, fără întârziere, fondurile sau alte active și să se asigure că fondurile sau alte active nu sunt puse, direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul oricărei persoane ori entități fie desemnată de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, fie aflată sub autoritatea acestuia, conform Capitolului VII al Cartei Națiunilor Unite, inclusiv rezoluției 1267 (1999) și rezoluțiilor ulterioare, sau desemnate de țara respectivă conform rezoluției 1373 (2001).

Totodată, obiectivul presupune o bună înțelegere a riscurilor de finanțare a terorismului și întreprinderea unor acțiuni adecvate și proporționale pentru atenuarea acestor riscuri.

4.3. Prevenirea primirii, transferului și utilizării mijloacelor financiare de către persoanele și entitățile implicate în proliferarea armelor de distrugere în masă, în corespundere cu cerințele rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite

O altă prioritate a prezentei Strategii o constituie implementarea sancțiunilor financiare internaționale conform rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind prevenirea, combaterea proliferării armelor de distrugere în masă și a finanțării acesteia. Sancțiunile financiare respective trebuie să fie puse în aplicare complet și corect, fără întârziere. De asemenea, este necesară monitorizarea continuă a respectării prevederilor legale aferente și existența unei cooperări adecvate și eficiente între autoritățile competente.

Capitolul V IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Prezenta Strategie va fi implementată prin Planul de acțiuni pentru anii 2020–2025. Pentru fiecare activitate din Planul de acțiuni este stabilit termenul de realizare, instituțiile responsabile și indicatorii de monitorizare care reflectă rezultatele scontate.

Prin mecanismul de coordonare propus, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în calitate de structură independentă în cadrul Guvernului, va fi responsabil de monitorizarea implementării Planului de acțiuni.

Instituțiile responsabile de implementarea fiecărei acțiuni în parte vor prezenta Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor semestrial, până la data de 20 a lunii imediat următoare perioadei de raportare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor.

Până la data de 1 februarie a fiecărui an, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va prezenta Parlamentului și Guvernului raportul de implementare a prezentei Strategii pe anul precedent, iar până la data de 15 februarie, după caz,

va elabora și va prezenta spre examinare propuneri pentru actualizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei. În acest sens, instituțiile responsabile vor prezenta Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor anual, până la data de 20 ianuarie, propuneri pentru actualizarea Planului de acțiuni.

Raportul de implementare elaborat de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor va include obligatoriu sinteza realizării acțiunilor din Plan, date privind realizarea totală, parțială și/sau nerealizarea acestora, precum și sinteza detaliată privind instituțiile responsabile care au înregistrat restanțe și cele care nu au prezentat rapoartele de progres sau au prezentat rapoarte incomplete.

Pentru fiecare măsură pot fi raportate activitățile specifice realizate sau planificate, dar poate fi și furnizată o estimare a eficacității și eficienței acestora. În cazul în care activitățile au fost finalizate, iar eficiența s-a constatat a fi scăzută, se vor elabora recomandări corespunzătoare pentru activitățile ulterioare, cu includerea acestora în propunerile de actualizare a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei. În mod similar, în cazul în care sunt identificate alte obiective necesare pentru atingerea obiectivelor generale, acestea vor fi propuse pentru a fi incluse în Planul de acțiuni actualizat.

Capitolul VI

RISCURI PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Prezenta Strategie cuprinde un Plan de acțiuni complex, pe termen mediu, la realizarea căruia vor fi antrenate atât entități din sectorul public, cât și din cel privat. Multitudinea măsurilor prevăzute în acest plan, interconexiunea acestora, precum și diversitatea actorilor responsabili de realizarea acestora implică, în mod inevitabil, anumite riscuri după cum urmează:

1. Infrastructura instituțională complexă/capacități reduse de coordonare și gestionare a implementării obiectivelor prezentei Strategii la nivelul tuturor sectoarelor/entităților implementatoare

Prezenta Strategie este un document de planificare strategică la nivel național, iar implementarea acesteia presupune activități comune interconectate ale mai multor instituții publice și private, care urmează a fi realizate concomitent sau, după caz, succesiv la nivelul fiecărui sector. În acest sens, instituțiile responsabile vor trebui să asigure atât realizarea acțiunilor, cât și coordonarea și monitorizarea progreselor înregistrate, cu raportarea în timp util despre oricare probleme emergente. Totodată, entitățile raportoare sunt obligate să efectueze modificări ale politicilor și procedurilor în temeiul noului sistem de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, având un rol esențial în implementarea prezentei Strategii. Organele cu funcții de supraveghere ale entităților raportoare se vor asigura că acestea își îndeplinesc obligațiile legale. Prin urmare, vor fi depuse

eforturi pentru mobilizarea tuturor actorilor implicați și formarea specialiștilor cu atribuții în domeniu.

2. Capacitatea limitată de prognozare și alocare a resurselor (financiare, materiale, umane) necesare implementării prezentei Strategii

Implementarea prezentei Strategii implică atât resurse financiare considerabile, cât și resurse umane profesioniste pentru prognozarea cheltuielilor necesare, pentru coordonarea acestora cu instituțiile responsabile la adoptarea bugetului de stat, precum și pentru obținerea asistenței tehnice externe. Aceste acțiuni, unele dintre care pot necesita crearea sau îmbunătățirea sistemelor IT, urmează să fie analizate din punctul de vedere al costurilor, iar numărul angajaților care vor fi responsabili de implementarea acestora să fie evaluat cu atenție. Sursele financiare necesare pentru implementarea acțiunilor vor avea impact asupra bugetelor existente, iar în cazul în care acestea vor fi insuficiente, se vor efectua finanțări suplimentare. În cazul imposibilității alocării resurselor necesare din bugetul de stat, va fi nevoie de identificat abordări alternative pentru atingerea obiectivelor.

3. Caracterul dinamic al standardelor internaționale și modificarea permanentă a metodelor de spălare a banilor și finanțare a terorismului

Prezenta Strategie este un document de planificare pe termen mediu și, totodată, trebuie să răspundă schimbărilor din mediul extern. Modificările aduse standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (de exemplu: Recomandările FATF/GAFI sau directivele UE) urmează a fi monitorizate și transpuse în cadrul normativ național. Totodată, unele evoluții pot fi complet neprevăzute, cum ar fi noi cazuri de spălare a banilor care evidențiază eșecuri sistemice și implică necesitatea schimbării abordărilor în planificarea politicilor și/sau prioritizarea unor măsuri.

Capitolul VII RESURSE FINANCIARE

Fiecare instituție responsabilă va identifica și va planifica, în funcție de necesitate, fondurile necesare realizării Planului de acțiuni, atât din surse bugetare proprii, cât și din accesarea asistenței oferite de partenerii de dezvoltare.